

বিজয় কুমাৰ নিগম (মৃত)এল আৰ এছ ৰ জৰিয়তে

বনাম

মধ্যপ্ৰদেশ ৰাজ্য আৰু অন্যান্য

৬ নৱেম্বৰ, ১৯৯৬

[মাননীয় ন্যায়াধীশ কে. ৰামস্বামী আৰু জি. বি. পট্টনাইক.]

সেৱা আইন :

অনুশাসনমূলক তদন্ত - আৰক্ষী উপ-পৰিদৰ্শক - জুৱাৰ আয়োজকৰ পৰা উৎকোচ লোৱাৰ অভিযোগ - অপৰাধীৰ বিৰুদ্ধে অপৰাধ প্ৰমাণিত - চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্ত - অপৰাধীৰ উক্তি এইটো যে তেওঁক প্ৰাৰম্ভিক তদন্তৰ প্ৰতিবেদনৰ প্ৰতিলিপি যোগান ধৰা হোৱা নাছিল আৰু অপৰাধীৰ বিৰুদ্ধে সহ-অভিযুক্তৰ জবানবন্দী প্ৰমাণত গ্ৰহণযোগ্য নাছিল - এইটো ৰায় দিয়া হয় এইটো বাহালযোগ্য নহয় - প্ৰাথমিক প্ৰতিবেদন কেৱল অপৰাধীৰ বিৰুদ্ধে কোনো অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় হ'ব নেকি আৰু ই কৰ্মচাৰীৰ বিৰুদ্ধে বৰ্খাস্তৰ আদেশ প্ৰদান কৰাৰ বাবে কোনো ভিত্তি গঠন নকৰে - বিভাগীয় তদন্তত কোনো অপৰাধীক আনৰ সৈতে সহ-অভিযুক্ত কৰা হৈছে নে নাই সেই প্ৰশ্ন উত্থাপন নহয় আৰু তদন্তৰ সময়ত দিয়া যিকোনো জবানবন্দীক সাক্ষ্য আইন অনুসৰি প্ৰমাণ হিচাপে গণ্য কৰা নহয়। সেয়েহে, আবেদনকাৰীয়ে আপত্তি কৰা আন অপৰাধী কৰ্মচাৰীৰ জবানবন্দীও নথিৰ অংশ আছিল যাক আবেদনকাৰীৰ বিৰুদ্ধে অসদাচৰণৰ অভিযোগৰ বিচাৰত বিবেচনা কৰিব পাৰি।

প্ৰশাসনিক আইন :

প্ৰাকৃতিক ন্যায় - অনুশাসনমূলক অনুসন্ধান - অপৰাধীক প্ৰাৰম্ভিক তদন্তৰ প্ৰতিবেদনৰ প্ৰতিলিপি যোগান ধৰা হোৱা নাছিল - এইটো ৰায় দিয়া হয় প্ৰাকৃতিক ন্যায়ৰ নীতি উলংঘা কৰা হোৱা নাই।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং ২৫৬৪/১৯৮০।

মধ্যপ্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ে এম.পি. নং ২০৪/১৯৭৪ গোচৰত ২/০৫/৭৮ তাৰিখে প্ৰদান ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা।

আপীলকাৰীসকলৰ হৈ নিমো।

প্ৰতিপক্ষসকলৰ হৈ এছ. কে. অগ্নিহোত্ৰী।

আদালতৰ তলত দিয়া আদেশ প্ৰদান কৰা হয়:

যদিও আপীলকাৰীৰ আইনী প্ৰতিনিধিসকলক অভিলেখত অনা হৈছে, তেওঁলোকে ব্যক্তিগতভাৱে বা অধিবক্তাৰ জৰিয়তেও উপস্থিত হোৱা নাই। আমি ৰাজ্যৰ বিদ্বান অধিবক্তা শ্ৰী এছ কে অগ্নিহোত্ৰীৰ সহায় লৈছো।

আপীলকাৰী উপ-পৰিদৰ্শক হিচাপে কাম কৰি থকাৰ সময়তে আৰু জিলা জগদলপুৰৰ থানা পাখাজুৰৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত হৈ থকাৰ সময়তে উৎকোচ গ্ৰহন কৰি এন. কে. ঘোষ নামৰ ব্যক্তি এজনৰ উমৈহতীয়া জুৱা ঘৰ চলোৱাত বাধা দিয়া নাছিল। ফলস্বৰূপে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে আৰম্ভ কৰা বিভাগীয় তদন্তত তদন্তকাৰী বিষয়াই উপযুক্ত তদন্ত আৰু তেওঁক সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ পিছত আপীলকাৰীয়ে জুৱাৰ আয়োজক এন. কে. ঘোষৰ পৰা উৎকোচ লোৱা বুলি প্ৰমাণ পায়। তেওঁৰ বিৰুদ্ধে অসৎ আচৰণ কৰাটো প্ৰমাণিত হয়। তাৰ ভিত্তিত তেওঁক ৩১ জুলাই, ১৯৭১ তাৰিখৰ আদেশৰ জৰিয়তে চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰা হয়। আপীল কৰাৰ পিছত আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকে ১৯৭৪ চনৰ ২১ জানুৱাৰী তাৰিখৰ আদেশৰ ইয়াক নিশ্চিত কৰে। উক্ত আদেশক বিবিধ আবেদন নং ২০৪/৭৪ জৰিয়তে প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা হয়। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড বিচাৰপীঠে ১৯৭৮ চনৰ ২ মে'ৰ বিবাদিত ৰায়দানত জৰিয়তে ইয়াক খাৰিজ কৰে। সেয়ে বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা এই আপীল দাখিল কৰা হৈছে।

উচ্চ ন্যায়ালয়ত বিবেচনাৰ বাবে দুটা ভিত্তিৰ ওপৰত জোৰ দিয়া হৈছিল। ইয়াৰ মূল কাৰণ আছিল যে বিভাগীয় তদন্ত আৰম্ভ কৰাৰ পূৰ্বে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে চলোৱা প্ৰাথমিক তদন্তৰ প্ৰতিবেদন তেওঁক প্ৰদান কৰা হোৱা নাছিল আৰু সেয়েহে এই ক্ষেত্ৰত প্ৰাকৃতিক ন্যায়ৰ নীতিৰ উলংঘন হৈছে। উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই যুক্তিটো নাকচ কৰিছে আৰু আমাৰ দৃষ্টিত ই সম্পূৰ্ণ সঠিক। প্ৰাথমিক প্ৰতিবেদনটো কেৱল দোষী বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে কোনো শৃঙ্খলামূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজন হ'ব নে নাই সেই বিষয়ে সিদ্ধান্ত লোৱা আৰু মূল্যায়ন কৰাৰ বাবে আৰু ই কৰ্মচাৰীগৰাকীৰ বিৰুদ্ধে বৰ্খাস্তৰ আদেশ প্ৰদান কৰাৰ

কোনো ভিত্তি গঠন নকৰে। উচ্চ ন্যায়ালয়ে এইটোও বিচাৰি পাইছিল যে প্ৰাথমিক তদন্তৰ সময়ত নথিভুক্ত কৰা প্ৰতিবেদনৰ আধাৰ গঠন কৰা ব্যক্তিসকলৰ জবানবন্দীসমূহ অপৰাধী বিষয়াজনক প্ৰদান কৰা হৈছিল। এইটোও যুক্তি দিয়া হৈছিল যে পালেৰাম নামৰ এজন কনষ্টেবল সহ-অভিযুক্ত আছিল যাক আবেদনকাৰীৰ লগতে অভিযুক্ত কৰা হৈছিল আৰু আবেদনকাৰীৰ বিৰুদ্ধে সিদ্ধান্ত লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ সাক্ষ্য বিবেচনা কৰা হৈছিল যিটো সাক্ষ্য আইনমতে অগ্ৰহণযোগ্য। বিভাগীয় তদন্তত কোনো অপৰাধী বিষয়া আনৰ সৈতে সহ-অভিযুক্ত হয় নে নহয় সেই প্ৰশ্ন উত্থাপন নহয়। দণ্ডবিধি আইন বা দুৰ্নীতি প্ৰতিৰোধ আইনৰ অধীনত এজন বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে দাখিল কৰা গোচৰত ইয়াৰ উদ্ভৱ হ'ব। কঠোৰভাৱে বিভাগীয় তদন্তত লিপিবদ্ধ কৰা সাক্ষ্য-প্ৰমাণ সাক্ষ্য আইনৰ ব্যৱস্থা অনুসৰি প্ৰমাণ নহয়। সেয়েহে, পালেৰামৰ জবানবন্দীটোও নথিৰ ৰৰ অংশ আছিল যাক আবেদনকাৰীৰ বিৰুদ্ধে অসদাচৰণৰ বিচাৰ নিৰ্ণয় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিবেচনা কৰিব পাৰি। আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকজনে কৈছিল যে যদিও সেই সাক্ষ্য বিবেচনাৰ পৰা বাদ দিয়া হৈছিল, তথাপিও এই সিদ্ধান্তত উপনীত হ'বলৈ আন পৰ্যাপ্ত সাক্ষ্য-প্ৰমাণ আছে যে আবেদনকাৰীয়ে জুৱাৰ আয়োজকৰ পৰা উৎকোচ লৈছিল, সেয়েহে, উচ্চ ন্যায়ালয়ে আবেদনকাৰীৰ লেখ আবেদনকখন নাকচ কৰাত আইনত কোনো ভুল কৰা নাই।

সেই অনুসৰি এই আপীল খাৰিজ কৰা হ'ল। কোনো খৰচ নাই।

আৰ. পি.

আপীল খাৰিজ কৰা হ'ল।

অনুবাদক: মোবাৰক হুছেইন, জ্যেষ্ঠ অনুবাদক